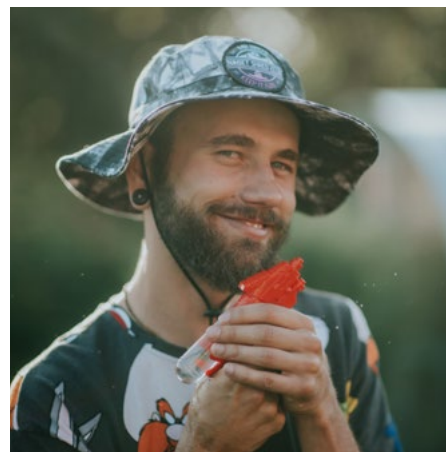

MELODEKLAMĀCIJAI - 50!

Ar devīzi "Mūžu mūžos skanēs dziesma" kultūras namā "Rītausma" sestdien, 27. novembrī, nosvinēta melodeklamācijas 50 gadu jubileja. Pasākumā izdziedātas kopienā iemīļotākās dziesmas, rīkoti konkursi, spēles, dziesmu dueļi un pārsteigumi. Un, pats galvenais, valdīja prieks un patiesa laime. "Kopsolī" reportāža.

Turpinājums 6. lpp.

EDGARS CELMIŅŠ - MĀKSLINIEKS SIRDĪ UN DVĒSELĒ

Jau gadu Edgars Celmiņš strādā LNS par operatoru un montētāju – videoziņu un citos projektos. Taču tā nav vienīgā viņa nodarbe – viņš arī zīmē, apglezno mašīnas un piestrādā par kurjeru. Kā to visu paspēj un kāpēc māksla ir viņa sirdslieta, Edgars pastāstīja "Kopsolī".

Turpinājums 10. lpp.

ŠAJĀ NUMURĀ LASIET

2023. GADU NOSLĒDZOT

AKTUALITĀTES

MELODEKLAMĀCIJA

SUSTENTO

KULTŪRA

NODARBINĀTĪBA

APMĀCĪBAS

2023. GADU NOSLĒDZOT

Straujiem soļiem tuvojas 2023. gada beigas. Par tradīciju kļuvusi atskatīšanās uz to, kas paveikts, kas izdevies, kuri notikumi sagādājuši pārsteigumus un kuri – vislielākos izaicinājumus. Aicinām ielūkoties, kāds ir bijis 2023. gads Latvijas Nedzirdīgo savienībā.

Ar pozitīvām domām un labi padarīta darba sajūtu pavadīsim aizejošo Truša gadu un sagaidīsim Pūķa gadu.

Turpinājums 2. lpp.

2023. GADS – NOTIKUMIEM BAGĀTS LAIKS

Gadu noslēdzot, savās pārdomās par paveikto dalījās LNS vadība – prezidents Edgars Vorslovs, viceprezidents Ivars Kalniņš un viceprezidente Brigita Lazda. Mums katram ir savs redzējums par gada laikā paveikto NVO lauciņā. Noskaidrosim, kāds tas ir mūsu vadošajām personībām.

Viceprezidents Ivars Kalniņš, viceprezidente Brigita Lazda, prezidents Edgars Vorslovs

LNS prezidents Edgars Vorslovs

Kādi bija šī gada lielākie izaicinājumi un sasniegumi Latvijas Nedzirdīgo savienībai?

Lieli izaicinājumu tā īsti nebija, vienīgi arī mēs sākām izjust valstī pastāvošo problēmu. Lai visus pieejamos resursus varētu aptvert, mums sāk pietrūkt kapacitātes gan kvantitatīvi, gan kvalitatīvi.

2023. gads bija dažādiem notikumiem bagāts. Sekmīgi esam nodrošinājuši gan valsts deleģēto uzdevumu, gan Rīgas valstspilsētas deleģēto uzdevumu izpildi. Līdztekus tam esam turpinājuši projekta "Demokrātijas kultūras laboratorija" realizāciju. Gads darbos aizritējis nemanot, tika veikts daudz melnā darba, kas publiski neparādās, bet kura augļus varēsīm plūkt nākotnē. Kā piemēru šāda darba veikumam iepriekšējos gados varu minēt, ka jūtami mainās sabiedrības izpratne par zīmju valodas nozīmi nedzirdīgajiem. Bez īpaša mūsu lūguma tika nodrošināts tulkojums zīmju valodā dažādos pasākumos – atlika tikai izvēlēties katram pēc savām interesēm.

Kā vērtējat komunikāciju ar valdību un citiem sociālajiem partneriem, lai risinātu nedzirdīgo kopienas jautājumus?

Tiešas komunikācijas ar Ministru kabinetu mums nav bijis, bet esam komunicējuši ar politisko spēku pārstāvjiem, sadarbības partneru organizēto tikšanos laikā man sanāca tikt ar valsts pirmajām amatpersonām – Valsts prezidentu

Rinkēviča kungu un Ministru prezidentu Kariņa kungu. Šajās tikšanās reizēs vērsu viņu uzmanību uz zīmju valodas lomas nozīmīgumu nedzirdīgajiem gan izglītības ieguvē, gan informācijas pieejamības nodrošināšanā. No publisko sektoru pārstāvošajām institūcijām mums vislabākā sadarbība ir izveidojusies ar Labklājības ministriju. Ļoti laba sadarbība ir arī ar Latvijas Televīziju, kura uzklausā mūsu vēlmes un iespēju robežās cenšas tās nodrošināt.

Mums ir daudz sadarbības partneru, kuri ir ieinteresēti dažādu pieejamības risinājumu nodrošināšanā nedzirdīgo kopienai. Kā nozīmīgākos var minēt apvienību "Apeirons", Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizāciju "SUSTENTO", sociālo uzņēmumu SIA "Balsis", festivālu "Lampa", Starptautisko Jaunā teātra festivālu "Homo Novus".

Šogad LNS mājās, Elvīras ielā 19 k-2, ir notikušas lielas pārvērtības – beidzies apjomīgais būvniecības process. Kā aizritēja šis laiks?

Šis process tika atzīts par mūsu 2022. gada klapatu. Tomēr, neskatoties uz visādām problēmām, izdevās remontu pabeigt. Remonts tika uzsākts 2021. gada nogalē un pabeigts 2023. gada jūlijā. Māja bija nodota ekspluatācijā 1961. gadā, un kopš tā laika 1. stāva komunikācijas nebija remontētas. Tagad mājai veikta energoefektivitātes uzlabošana un 1. stāvā nomainītas visas komunikācijas, tā kā vēl vismaz 60 gadus nedzirdīgo kopienai būs pieejamas telpas dažādu pakalpojumu saņemšanai un aktivitāšu veikšanai.

Kādas ir pārdomas un redzējums par nākotni gada noslēgumā?

Notikumi pasaulē šobrīd nav prognozējami, lielās politikas veidošanā un ietekmes pārdalīšanā jau nepiedalāmies, tāpēc prognozēt nākotni ir sarežģīti. Norises pasaulē tā iekārtotas, ka ik pa laikam notiek dažādas krīzes, ir periodi ar kāpumiem un kritumiem. Pēc grūtākiem laikiem vienmēr nāk labāki. Neskatoties uz politiskajiem satricinājumiem, mums ir iestrādes, kas, manā skatījumā, uzlabos nedzirdīgo kopienas iekļaušanos sabiedrībā.

Ko novēlat mūsu LNS biedriem, Jauno gadu sagaidot?

Mēs katrs ar savām labajām domām un darbiem varam radīt brīnumus, tikai mums pašiem ir jānotic, ka viss ir iespējams, ja to patiesi vēlamies. Novēlu LNS biedriem jaunajā gadā veselību un laimi, kā arī lai neapsīkst enerģija savu ieceru īstenošanā!

Viceprezidents Ivars Kalniņš

Šis gads nemanāmi aizskrējis ļoti ātri, un atjēdzos, cik daudz esam noskrējuši – no notikuma uz notikumu, no problēmas uz problēmu, no panākuma uz panākumu. Tā veidojās gada veiksmes stāsts ar laimīgām beigām. Tagad atskārtu, ka saskaitīt visus mazos un lielos darbus ir gandrīz neiespējami, jo visi mazie darbi pārtop par lielajiem. Tomēr sirdī ir pilnīga gandarījuma sajūta. Gads iesākās ar vissarežģītāko, kas laika gaitā noticis ar pašu LNS administratīvo ēku: remontdarbi – energoefektivitātes paaugstināšana!

Tomēr darba sūrumu atvieglāja pats priecīgākais notikums – Informācijas nodaļas komandas izveide Lauras Zeltiņas vadībā. Pirmie kaķēni bija jāslīcina, bet laika gaitā komandas darba profesionalitāte un daudzveidība ir augusi. Katra avīze "Kopsolī", katra videoziņa bija gaidīta mūsu skatītājam vai lasītājam. Nodaļas darbinieki nereti spēj sagādāt pārsteigumus mūsu cilvēkiem, kuri patiesi novērtē Informācijas nodaļas veikumu gada garumā. Paldies viņiem par sagatavoto interesanto informāciju!

Man šķiet, šis ir neparasts gads ar to, ka pārējā sabiedrība pamazām arvien vairāk domā par mums kā daļu no sabiedrības, biežāk pasūta zīmju valodas tulkus dažādiem pasākumiem,

lai gan reizēm aizmirst pašu galveno – mūs informēt par tulku pieejamību pasākumos. Tomēr lielākais pluss ir tas, ka zīmju valoda dzīvo un ir pamanāma visur! Televīzijas kanālos ir vairāk tulkojumu zīmju valodā, vairāk subtitru.

Patiesi lielu prieku sagādāja dažādi pasākumi, piemēram, melodeklamācijas jubilejas pasākums, izrāde "Sprīdītis", Nedzirdīgo nedēļas pasākumu komplekts, LNS līderu seminārs, kā arī daudzi saistoši reģionālo biedrību pasākumi. Spilgtākais notikums man ir zīmju valodas materiālu prezentācijas pasākums. Veseli pieci jauni dažādi materiāli šajā gadā – tas ir vislielākais veikums šajā gadā, manuprāt. Un vēl mēs varam lepoties ar dažu LNS biedru panākumiem, piemēram, Zane Embrekte sportā, Madara Indriksone modes pasaulē u. c.

Šajā gadā man bijušas daudzas garas tikšanās, diskusijas, sarunas, lai panāktu vienlīdzīgas iespējas nedzirdīgajiem dažādās dzīves jomās, tomēr man lielākais atbalsts bija visi kolēģi. Paldies viņiem! Paldies Zīmju valodas komisijas un Zīmju valodas tulku atestācijas komisijas komandām par ražīgu kopdarbu!

Viceprezidente Brigita Lazda

Liekas, ka tikko sagaidījām 2023. gadu, bet nu jau uz sliekšņa 2024. Un tā vien šķiet, ka gads ir paskrējis nemanot, jo bijis ar tik bagātiem un interesantiem notikumiem pilns. Šobrīd tiešām ir tāds brīdis, ka mazliet jāapstājas un jāatskatās uz paveikto un sasniegto šogad.

Šogad esam paveikuši ļoti daudz. Pirmkārt, pabeidzām milzīgo un nervus prasošo ēku siltināšanas energoefektivitātes projektu. Mums tagad ir skaistas mājas un vieta, kur satikties visiem LNS biedriem vienuviet, saņemt palīdzību un atbalstu, arī dažādus pakalpojumus vienā vietā.

Esam ievēlējuši LNS reģionālo biedrību vadītājus, pārvēlējuši LNS reģionālo biedrību valdes. Visās LNS RB vadībā palikuši iepriekšējie priekšsēdētāji, un viņiem pievienojusies jaunā LNS Rīgas RB vadītāja Anda Tīdemane. Par to ir patiesi prieks, jo zinām, cik grūti bija atrast lielajai biedrībai priekšsēdētāju. Gribas teikt milzīgu paldies visām reģionālajām biedrībām

un to vadītājiem par milzīgo darbu un ieguldījumu, ko tās veic LNS biedru labā, par pasākumiem, ko organizē, par iesaistīšanos LNS projektos, par aktivitāšu atspoguļošanu sociālos tīklos utt.

Protams, šajā gadā arī kultūras jomai bija sava vieta. Gandarījums par lielajiem kultūras pasākumiem – par festivālu, kas notika Ventspilī un bija citādāks nekā citus gadus, šoreiz kopā ar sporta aktivitātēm. Lepojos ar mūsu amatiermākslinieku sniegumu, ar kolektīviem, kas veido lielās teātra izrādes un priecē nedzirdīgos skatītājus. Un, protams, bija pasākums, kas veltīts melodeklamācijas 50 gadu jubilejai. Prieks, ka nedzirdīgo kultūras dzīve joprojām rit un dzīvos tik ilgi, kamēr mēs paši tajā piedalīsimies. Tāpēc jāsaka lielam liels paldies visiem tiem amatiermāksliniekiem, arī bērniem, kas uzstājas un piedalās dažādos pasākumos, arī viņu vecākiem, kas neželē savu laiku mēģinājumiem un veido mūsu nedzirdīgo kultūru.

Šogad gribas izcelt arī LNS projekta "Demokrātijas kultūras laboratorija" aktivitātes. Tās ietvaros notika izglītojošas aktivitātes, reģionālas diskusijas, kurās mūsu biedri varēja iegūt jaunas zināšanas par pilsonisko līdzdalību. Organizējām paneļdiskusijas un nometni LNS līderiem. Varam lepoties arī ar to, ka ir izveidots videorullītis par LNS, lai veicinātu organizācijas atpazīstamību. Man atmiņā vienmēr paliks sauklis – "Mēs esam dažādi, bet mūs vieno LNS". Lai visas aktivitātes notiktu, bija jāiegulda liels darbs, un pie tā visa strādāja ļoti liela projekta komanda. Pateicība un paldies visiem, kas projektā bija iesaistīti, sākot no idejas autoriem līdz realizētājiem.

Protams, var uzskaitīt vēl daudz padarītā – pasākumi ārpus LNS, dažādas tikšanās un sarunas, ikdienas darbi... Par to varbūt citreiz.

Kopumā 2023. gads ir bijis bagāts ar dažādiem notikumiem, un esmu gandarīta par paveikto! Lai 2024. gads mūsu kopienai ir interesants un veiksmīgs, ar pozitīvām emocijām un notikumiem papildīts, lai atkal būtu gandarījums par paveikto! Novēlu sajūst piederību savai organizācijai – LNS – un lepoties ar to, prast novērtēt to cilvēku ieguldīto darbu, kas strādā visas LNS kopienas labā!•

Teksts: Jūlija Bite

GADA BALVA CILVĒKU AR INVALIDITĀTI ATBALSTAM 2023

VITAI ALKSNEI PASNIEGTS PATEICĪBAS RAKSTS

Tiesībsarga birojs sadarbībā ar Invalīdu un viņu draugu apvienību "Apeirons" un Latvijas Nacionālo bibliotēku (LNB) 5. decembrī svinīgā apbalvošanas ceremonijā LNB pasniedza galvenās balvas un atzinības konkursa "Gada balva cilvēku ar invaliditāti atbalstam" šī gada laureātiem.

Mūsu SIA "LNS Rehabilitācijas centrs" sociālā rehabilitētāja Vita Alksne saņēma LNB pateicības rakstu par dzīves kvalitātes uzlabošanu cilvēkiem ar invaliditāti.

LAMPA - IEKĻAUJOŠA VIDE NEDZIRDĪGAJĒM

sarunu
festivāls

Balvu nominācijas "Izglītotājs" kategorijā "Kolektīvais sniegums" ieguva Sarunu festivāls LAMPA par zīmju valodas tulkojuma nodrošināšanu uz festivāla skatuvēm. Sarunu festivālu LAMPA apbalvošanas ceremonijai izvirzīja Latvijas Nedzirdīgo savienība. Arī turpmākajos gados LAMPA plāno festivāla vidi padarīt arvien iekļaujošāku, dodot iespēju arvien plašākam sabiedrības lokam pilnveidoties un iegūt jaunas zināšanas. •

BIEDRĪBU VADĪTĀJU ATSKATS UZ 2023. GADU

2023. gads LNS biedrībās iesākās ar atskaišu un pārvēlēšanas sapulcēm un turpinājās ar krāšņiem pasākumiem visa gada garumā - LNS amatiermākslas festivālu Ventspilī, Starptautisko Nedzirdīgo nedēļu, melodeklamācijas 50 gadu jubileju un vēl daudziem citiem. "Kopsolī" uzrunāja LNS reģionālo biedrību vadītājus, lai noskaidrotu, kā šo gadu vērtē pašas biedrības.

Anita Ceple, Smiltenes RB

Šogad mūsu biedrībā notikušie pasākumi bija piepildīti ar siltu atmosfēru un aizraujošiem piedzīvojumiem, neaizmirstot par ikgadējiem notikumiem - Lieldienu pasākumu, Sporta dienu un Ziemassvētku pasākumu. Šie tradicionālie pasākumi ir svarīgi, un ar prieku atzīmējam tos kopā katru gadu. Tomēr šogad bija arī jaunumi, kas papildināja krāsu mūsu biedrības aktivitātēs. Interesants bija divu dienu ekskursijas brauciens uz Jelgavu un Tukuma pusi, kas palika mūsu atmiņās. Papildus tam mēs baudījām jauku pieredzes apmaiņas braucienu uz Valmieras biedrību, kur radās iespēja stiprināt savstarpējās saiknes un dalīties ar pieredzi. Tomēr jāatzīmē, ka kopumā biedrības pasākumu apmeklētāju skaits ir nedaudz samazinājies. Neskatoties uz to, mūsu biedrības gars un enerģija saglabājas nemainīga.

Vilhelmīne Vicinska, Kuldīgas RB

Biedrībā turpinām organizēt pasākumus, kādi bijuši arī iepriekšējos gados, bet jāatzīst, ka apmeklētība ir mazliet samazinājusies. Tomēr no šī gada daži notikumi paliks spilgtā atmiņā. Īpaši izceļas Nedzirdīgo dienas pasākums un, protams, Ziemassvētku pasākums biedrībā, kas atstāja patīkamu un mājīgu kopā būšanas sajūtu. Svaigi vēl atmiņā palicis mūsu jaunākais ceļojums 9. decembrī uz Lietuvu, Pakrojas muižu. Kā vienu no būtiskākajiem notikumiem noteikti jāatzīmē ikgadējo LNS amatiermākslas kultūras festivālu, kas šogad notika Ventspilī. Festivāla programmā tika iekļautas arī sporta aktivitātes, un otrajā dienā mēs

devāmies pārgājienā. Tas, man šķiet, ir liels pasākums. Iepriekš tā nebija bijis, ka amatiermākslinieku festivālā ir iekļautas sportiskas aktivitātes.

Mēs sadarbojamies ar Kuldīgas novada pašvaldību, kura piešķir mūsu biedrībai finansējumu 1200 EUR apmērā, kā arī mums tika piešķirti vēl 300 EUR, kurus izmantojam sporta spēju organizēšanai. Kuldīgas RB vārdā izsaku pateicību Kuldīgas novada pašvaldībai par sadarbību un atbalstu!

Mārīte Sarkane, Rēzeknes RB

Biedrībā visspilgtāk atmiņā ir palikušas IK "Juniors" "Netradicionālās sporta spēles" jeb "Vasals sportā!", ko vadīja Arnis Stirāns un kas norisinājās pie Rāznas ezera. Bija sen gaidītā kopā būšana - joki, smieklī, atraktīvas spēles. Paldies brīvprātīgajiem I. Višņakovai, A. Stirānam, I. Fominai, R. Jašai par iesaistīšanos pasākuma rīkošanā!

Mūsu biedrībai atmiņā palicis LNS pasākums projekta "Demokrātijas kultūras laboratorija" ietvaros - ļoti interesanti bija vērot LNS valdes izbraukuma sēdi. Tas ļāva uzņemties aci LNS vadības darbam - ir, ko pamācīties un tiešām novērtēt to lielo darbu, ko veic LNS valde.

Ja skatāmies uz sadarbību ar Rēzeknes pašvaldību, šis gads... nu, teiksim tā - ir bijuši labāki gadi. Šogad dotācijas ir tik, cik ir, bet paldies liels Rēzeknes valstspilsētas sociālajam dienestam par transporta nodrošināšanu dalībai uz festivālu Ventspilī. Biedriem, protams, pilsētas un novada sociālais dienests palīdz arī sociālo jautājumu, pabalstu un citu problēmu risināšanā. Iespēju robežās sadarbība notiek.

Ieva Geige-Preiss, Ventspils RB

Man šķiet, ka šogad ir bijis vairāk pasākumu. Īpaši apmeklētas bija radošās nodarbības. Priecājos redzēt, ka mūsu klientiem patiešām sagādā prieku šīs radošās aktivitātes! Priecājos redzēt, ka mūsu klientiem patiešām sagādā prieku šīs radošās aktivitātes! Lai arī kopējais biedru skaits ir nedaudz samazinājies, ir prieks redzēt, ka esošie biedri ir aktīvi un piedalās mūsu kopīgajos pasākumos.

16. decembrī devāmies pieredzes apmaiņas braucienā uz Rēzeknes RB

un kopā atzīmējam Ziemassvētkus. Iepazīnām arī ar Rēzeknes pilsētu.

Gada svarīgākais notikums mūsu biedrībā noteikti bija LNS amatiermākslas kultūras un sporta festivāls, kas notika tieši mūsu mājās Ventspilī. Liels paldies Ventpils pilsētas domei, biedrībai "Sporto Latvija" un Latvijas Nedzirdīgo savienībai par atbalstu festivāla norisē.

Dace Lāce, Valmieras RB

Salīdzinot ar iepriekšējo gadu, pasākumu apmeklētība šogad ir nedaudz samazinājusies. Tomēr, pateicoties pašvaldības atbalstam, mēs varējām piedalīties divu dienu pašdarbības festivālā Ventspilī. Ceļojot mājup, izmantojam iespēju baudīt nelielas ekskursijas, papildinot mūsu kopīgo pieredzi.

Mūsu klubā šogad ir paveikti ievērojami uzlabojumi. Kluba telpās tagad ir ērtāka apkures sistēma, bruģēts pagals, un otrajā stāvā ir atbrīvojušās trīs telpas. Divās no tām ir plānotas aktīvās nodarbības, tai skaitā šautriņu mešana, novuss un galda spēles, savukārt trešajā istabā paredzētas radošās nodarbības. Šie uzlabojumi piedāvās vairāk iespēju mūsu biedriem piedalīties un izbaudīt aktivitātes, kas atbilst viņu interesēm un vēlmēm.

Ceru, ka arī turpmāk pašvaldības atbalsts un kopīgais darbs ļaus mums turpināt attīstību un sniegt vērtīgu ieguldījumu mūsu kopienas dzīvē.

Ilze Jaunzeme, Liepājas RB

Visspilgtāk palicis atmiņā mūsu pasākums 26. augustā. Tā bija mūsu Liepājas biedrības 75 gadu jubileja - šie bija mūsu svētki!

Kā nozīmīgāko pasākumu noteikti jāizceļ LNS organizēto amatiermākslas festivālu Ventspilī, jo tad varējām visi kopā baudīt pasākumu, sportot - otrajā dienā doties pārgājienā. Tas bija viens liels, kolosāls saliedēšanās pasākums!

Ar Liepājas pašvaldību mums ir laba sadarbība katru gadu. Katru gadu tiek atbalstīti mūsu projekti, arī šogad mūsu projekts "Mēs sabiedrībā". Arī videoziņas zīmju valodā tiek veidotas ar Liepājas pašvaldības atbalstu. Lielākos pasākumus, piemēram, "Goda un Gada liepājnieks", kas šogad notika klātienē koncertzālē "Lielais

Dzintars", pašvaldība atbalstīja ar surdotulkojumu.

18. novembra pilsētas svētku koncerta pasākums arī tika nodrošināts ar surdotulkojumu. Ceram, ka Jaungada sagaidīšanas koncerts arī notiks ar surdotulkojumu, lai mēs varētu pilnvērtīgi iekļauties sabiedrībā un baudīt kultūru tāpat kā visi pārējie.

Vīsus pasākumus, kuros mēs piedalāmies, un to aprakstus var aplūkot "Facebook" Liepājas RB lapā.

Elvīra Čaika, Daugavpils RB

Par pasākumiem varu teikt, ka šogad tie bija vairāk un ieviesām arī jaunas un interesantas idejas. Mūsu biedrībā notiek daudz dažādu spēju un viktorīnu, jo biedriem tās patīk. Pasākumu apmeklētība ir palielinājusies, jo brauc biedri no Līvāniem un arī paši vietējie biedri paliek aktīvāki un ieinteresētāki. Par to jāpateicas mūsu valdes locekļiem Jelenai Dmitrijevai, kas mudināja un motivēja biedrus apmeklēt pasākumus.

Un vēl svarīgi – šogad mums nosiltināja jumtu, pateicoties LNS RC vadībai.

Šogad bija laba sadarbība ar pašvaldību. Paldies Daugavpils valstspilsētas pašvaldībai par finansiālo atbalstu braucienam uz festivālu Ventspilī.

Bijām pagodināti piedalīties Latvijas 105. dzimšanas dienas pasākumā, kā arī Starptautisko personu ar invaliditāti dienā, kur saņēmām pateicības rakstu no Daugavpils pilsētas domes par aktīvu sabiedrisko darbu personu ar invaliditāti labā, sekmīgu sadarbību ar Daugavpils pašvaldību, svinot Starptautisko personu ar invaliditāti dienu.

Anda Tidemane, Rīgas RB

Manuprāt, visforšākais LNS pasākums bija "Melodeklamācijai – 50". No Rīgas biedrības pasākumiem, man šķiet, ka lieliska bija bērnu Ziemassvētku eglīte. Šogad vēl biedrības lielākie pasākumi bija Līgo svētki un 18. novembra pasākums.

Svarīgas pārmaiņas šogad notika Rīgas biedrībā, kurā pēc LNS RB pārvēlēšanu sapulces darbojas jauna valde. Man kā jaunajai priekšsēdētājai nebija iepriekšējas pieredzes, bet kopā ar pārējiem valdes locekļiem strādājam saskaņoti un veiksmīgi. Šī sadarbība nav viegla, jo katram no

mums ir savs pamatdarbs un ģimenes pienākumi, turklāt es pati dzīvoju tālu no Rīgas.

Paldies visiem, kas piedalās un iegulda savu enerģiju un prieku mūsu kopīgajās aktivitātēs!

Ivars Kalniņš, LNS viceprezidents

Šajā gadā svarīgs notikums bija Nedzirdīgo kopienas pakalpojumu centra atklāšana Rīgā. Vēl gribu papildināt par sadarbību ar pašvaldībām.

Rīgā: piedalos Rīgas domes Personu

ar invaliditāti nevalstisko organizāciju konsultatīvajā padomē, pārstāvo LNS. Rīgas dome finansē dienas centra "Rītausma" darbību, apmaksā jauniešu deju grupas vadītājas un teātra režisores algas.

Jūrmalā: pašvaldība nodrošina nedzirdīgiem jūrmalniekiem peldēšanas nodarbības.

Tukumā: Tukuma grupa joprojām izmanto pašvaldībai piederošās telpas dažādu aktivitāšu un pasākumu organizēšanai.

Pārējās pašvaldības iespēju robežās atbalsta LNS biedru vajadzības.♦

Rēzeknes RB ciemos uzņēma Ventspils RB, lai kopā atzīmētu Ziemassvētkus

Kuldīgas RB viesojas Lietuvā, Pakrojas muižā

LNS BIEDRA NAUDAS MAKSA 2024. UN 2025. GADĀ

LNS Dome 2023. gada 20. decembrī lēma noteikt LNS biedra naudu 2024. un 2025. gadam **10,00 EUR** apmērā. Biedra nauda par kārtējo gadu jāsamaksā **līdz 30. septembrim**. Ja apmaksā tiks veikta pēc noteiktā termiņa beigām, papildus jāmaksā soda nauda: par kavētu apmaksu periodā no 1. oktobra līdz 31. decembrim – **2,00 EUR**, bet no nākamā gada 1. janvāra – **5,00 EUR**. No biedra naudas ir atbrīvoti LNS Goda biedri, LNS biedri ar 1. grupas invaliditāti un LNS biedri, kas sasnieguši 75 gadu vecumu. Iestāšanās maksa LNS – **5,00 EUR**.

Naudu var pārskaitīt uz LNS norēķinu kontu SEB bankā:

LV84UNLA0002001700411
Biedrība "Latvijas Nedzirdīgo savienība"
Reģ.Nr.40008000615, bankas kods: UNLALV2X.

Maksājuma mērķi jānorāda:
1) persona, par kuru maksā biedra nauda; 2) LNS biedrība, kurā ir šī persona; 3) periods, par kuru maksā.

Piemērs: Kārlis Ozoliņš (Rīgas biedrība) – biedra nauda par 2024. gadu.

MELODEKLAMĀCIJAI - 50!

Ar devīzi "Mūžu mūžos skanēs dziesma" kultūras namā "Rītausma" sestdien, 27. novembrī, nosvinēta melodeklamācijas 50 gadu jubileja. Pasākumā izdziedātas kopienā iemīļotākās dziesmas, rīkoti konkursi, spēles, dziesmu dueji un pārsteigumi. Un, pats galvenais, valdīja prieks un patiesa laime. "Kopsolī" reportāža.

Ilze Sala izpilda dziesmu "Dzīvot citādāk"

Pasākums sākās ar LNS prezidenta Edgara Vorslova uzrunu:

"Nedzirdīgo kopiena arī var baudīt mūziku un dziedāt. Mēs to baudām caur mums visiem saprotamo zīmju valodu. Dzirdīgie dziesmas klausās ar dzirdi, mēs – uztveram vizuāli. Prieks, ka mūsu kopienā ir cilvēki, kas cenšas, kas mīl dziesmas! Cenšas dziedāt dažādas dziesmas, lai pasniegtu jums šos priekšnesumus un lai jūs visus iepriecinātu!"

Atklājot koncertu, E. Vorslovs pieteica īpašo viesi – mūziķi, dziedātāju un dziesmu autori Sabīni Berezīnu – ar dziesmu "Ej un cīnies!" kopā ar "Rītausmas" jauniešu deju kolektīvu. Melodeklamācijas 40 gadu jubilejā skanēja 22 dziesmas, 45 gadu jubilejā – 26 dziesmas. Savukārt šoreiz tie bija jau apāji 30 priekšnesumi. Kā tad radās melodeklamācija? Izrādās, ka pirmsākumi meklējami jau Senajā Grieķijā. Sākumā bija dzeja, pēc tam – monologs, un tiem līdzī kā pavadījums skanēja mūzika. Taču, lai ieskatītos mūsu kopienas melodeklamācijas vēsturē, uz skatuves tika aicināta melodeklamācijas krustmāte, viena no melodeklamācijas aizsācējām, LNS Goda biedre Regīna Rizika.

"Melodeklamācija mūsu kopienā aizsākās 1973. gadā šajā pašā kultūras namā "Rītausma", uz šīs pašas skatuves. Toreiz dziesmas zīmju valodā dziedāja atpūtas vakarā "Smaids". Pasākumā uzstājās tikai kultūras nama darbinieki. Mēs gribējām parādīt publikai kaut ko jaunu, nebijušu. Pirmā uzstāšanās bija ar dziesmu "Somu pirts", un var teikt, ka no tā brīža aizsākās melodeklamācija

– dziesmas izpildījums zīmju valodā. Tajā laikā melodeklamācijas izpildīja mūzikas pavadījumā, atskaņojot skaņu plates. Novēlu visiem bijušajiem un esošajiem melodeklamētājiem – mīliet dziesmu, mīliet mūziku, neaizejiet no dziedāšanas zīmju valodā! Un apsveicu visus melodeklamācijas 50 gadu jubilejā!" sacīja Regīna Rizika.

LNS valde pasniedza Regīnai pateicības rakstu par ieguldījumu nedzirdīgo kultūrā un melodeklamācijas attīstībā un popularizēšanā.

Kad koncerts jau tuvojās izskaņai, uz skatuves aicināja melodeklamācijas "veterānus", daudzu dziesmu iemīļotos izpildītājus – Maigu un Juri Elbrotus, Birutu Lasmani, Gundegu Paņko un Elvīru Čaiku.

Juris Elbrots pastāstīja, ka pabeidzis skolu 1988. gadā, 1989. gadā iestājies "Rītausmā", deju kolektīvā un teātra un drāmas pulciņā. Tad viņu uzaicināja arī dziedāt. Savukārt Maiga sacīja, ka uzstāties ar melodeklamāciju uzsāka, pateicoties Regīnai Rizikai. "Mazliet dzirde man ir, dzirdu mūziku, un man ļoti patīk dziedāt zīmju valodā. Dziesma – melodeklamācija – ir man sirdī. Jāsaka arī liels paldies mūsu ilggadējai režisorei Dzintrai Kukšai – viņa sameklēja mums ar Juri un mūsu trio ļoti daudz dziesmu. Gāja gadi, un mums pievienojās Biruta. Tā radās mūsu trio. Mūsu pūrā ir vairāk nekā 50 dziesmas. Mēs ar vīru gribētu redzēt vairāk jaunus pārus kopā dziedam – tādus kā mēs."

Elvīra Čaika teica: "Dziedu no tiem laikiem, kad pabeidzu skolu,

un daru to joprojām visos LNS organizētajos pasākumos. Novēlu, lai melodeklamācija nekad neapstājas! Un gribētos redzēt uz skatuves vairāk puisus, vairāk vīriešus." Arī Gundega Paņko novēlēja jaunajai paaudzei turpināt tradīcijas, dziedāt, kamēr sirds jūt. "Galvenais – turpināt!" viņa secināja.

LNS valde katram pasniedza pateicības rakstu arī par ilggadēju ieguldījumu LNS melodeklamācijas attīstībā un popularizēšanā ar atzīnību: "Jūs esat mūsu dziesmu veterāni, nedzirdīgo kopienas slavenības, gadu gadiem uzstāties dažādos pasākumos. Jūs esat tie, kas ilgus gadus dāvināt mums, nedzirdīgo kopienai, dziesmas, attīstāt melodeklamāciju un joprojām to popularizējat."

Koncerta noslēgumā skanēja nedzirdīgo melodeklamētāju hits – dziesma "Krāsaini sapņi". Publika aplaudēja ar ovācijām un lūdza to atkārtot. Varēja novērot, ka skatītāji dzied līdzī zīmju valodā. Nobeigumā LNS prezidents Edgars Vorslovs uzsvēra: "Lai šo pasākumu noorganizētu, tika ieguldīts liels darbs. Paldies viceprezidentei Brigitai Lazdai par organizēšanu, paldies visiem melodeklamētājiem – gan lieliem, gan maziem –, brīvprātīgo komandai, arī tiem, kas dekorēja un nodrošināja ar tehniku. Un, protams, liels paldies pasākuma vadītājai Elfai Kesenfeldei!" Inese Immure "Kopsolī" pastāstīja, ka, izvēloties zīmes melodeklamācijas priekšnesumam, dziesmas netiek tulkotas burtiski, bet gan pielāgotas nedzirdīgajiem un zīmju valodai: "Dziesmā teikts "Vai tu mani dzirdi?", bet zīmju valodā mēs pārfrāzējām un sakām "Vai tu mani redzi?", "Vai tu redzi manas zīmes?". Tas dziesmai piešķir īstu, dziļu jēgu. Dziesma nav jātulko burtiski. Tā ir jāpasniedz nedzirdīgo auditorijai tā, lai viņi saprot dziesmas jēgu."

Inese pastāstīja, ka pašlaik neuzstājas bieži, taču kādreiz gan. "Dziedāt sāku no 1984. gada. Manā kontā ir daudz izpildītu dziesmu. Esmu diezgan prasīga pret dziesmas izvēli. Man jāizvēlas tādas dziesmas, ko var labi parādīt zīmju valodā, lai nedzirdīgie saprot. Tāpat ir ļoti jāpiedomā, kā dziesmu padarīt vizuāli interesantu. Esmu pateicīga Marikai Černavskai, kas vienmēr sniedz atbalstu priekšnesuma veidošanā." Savukārt pasākuma skatītāja,

kostīmu apdares māksliniece Santa Strauja vērtēja: "Pasākums ir ļoti jauks, aizraujošs un bagātīgs. Esmu pārsteigta, ka laiks paskrējis tik ātri! Jau 50 gadi... Regīna Rizika sākusi dziedāt 1973. gadā uz šīs pašas skatuves un šeit ir arī šodien. Tas ir pārsteidzoši. Prieks, ka mēs – nedzirdīgie – joprojām dziedam un uzstājamies! Dziesma dzīvo. Man patika visi priekšnesumi, bet jo īpaši "Latvju zeme vajā stāv" un "Vai tu mani dzirdi?", jo izvēlētas atbilstošas zīmes."

Uz jautājumiem atbildēja pasākuma rīkotāja, LNS viceprezidente Brigita Lazda.

Melodeklamācijai - pusgadsimts. Ko šis notikums nozīmē LNS?

Melodeklamācija ir viena no nedzirdīgo kultūras izpausmēm. Un šodien mēs redzējām, ka dziesma nevienam izpildītājam nav sveša. Galvenais ir dziedātprieks un uzstāšanās uz skatuves. Šie ir mūsu – LNS kopienas – dziedāšanas svētki, kas vieno visu nedzirdīgo sabiedrību. Ja kādreiz kāds teica, ka nedzirdīgie nedzied, jāsaka – nedzirdīgie dzied, bet citādāk. Viņi dzied ar rokām, ar zīmēm un emocijām. Bieži dzirdīgie nevar saprast – kā tas var būt, ka nedzirdīgie dzied. Taču, kad noskatās kādu melodeklamāciju, dziesma aizrauj daudz vairāk, jo izpildījums ir daudz emocionālāks. Ķermeņa valoda izsaka visu: sāpi, skumjas, prieku, laimi utt. Ir svarīgi aiznest dziesmas vēstījumu līdz skatītājam. Arī šodien mēs varējām no katra melodeklamētāja sejas un uzstāšanās to nolasīt. Melodeklamācija dzīvos mūžīgi, kamēr pastāvēs latviešu tauta un dziesmas.

Pastāstiet par programmu - kā tika izvēlētas dziesmas?

Šo koncertu vēlējos izveidot sirsnīgu. Nebija nedz noteikumi, nedz kritēriji. Nē, tomēr bija viens noteikums: izvēlēties sev sirdij tuvu un mīļu dziesmu. Tāpēc mēs arī koncertā redzējām, kā cilvēki "dega" ar savu uzstāšanos.

Kāda odziņa ir šajā pasākumā?

Mēs esam pieraduši, ka mūsu pasākumos vienmēr ir kāda odziņa. Un arī šoreiz vajadzēja atrast kaut ko interesantu. Bijām pateicīgi, ka mūsu pasākumu pagodināja Latvijas mūziķe, dziedātāja Sabīne Berezina. Nolēmām,

ka vajag noteikt skatītāju simpātiju un labāko dziesmas izpildījumu zīmju valodā. Šādi pasākumi dod cilvēkiem iedvesmu turpināt ar prieku dziedāt un uzstāties! Šodien pasākuma atklāšanā pirmo reizi redzējām Ineses Immures izveidoto kori "Zīmju kods" ar savu interesanto dziesmas izpildījumu. Lai viņam ir garš mūžs!

Pēc koncerta tika paziņota skatītāju simpātija – to saņēma Ilze Sala ar dziesmu "Dzīvot citādāk". Ar nelielu punktu starpību otrajā vietā pēc skatītāju vērtējuma bija Ingunas Kramas un Karīnas Bidzānes dziesma "Viņa ir mana terapija", bet trešajā

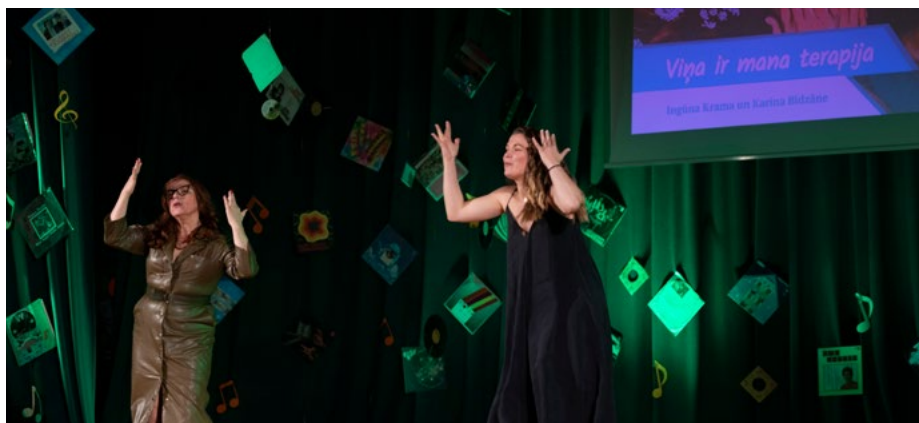
vietā – Ineses Immures un Jura Elbrota "Latvju zeme vajā stāv".

Pēc tam LNS viceprezidents Ivars Kalniņš paziņoja rezultātus par labāko dziesmu izpildījumu zīmju valodā. To saņēma Elvira Čaika, Inese Immure un Anda Tīdemane.

Taču pasākums ar to vēl nebeidzās. Bija dejas, dziesmas, dalībnieki un viesi spēlēja spēles, piemēram, pēc attēliem bija jāuzmin dziesma, jāparāda parodijas – katrs galdiņš parodēja kādu nedzirdīgo amatiermākslinieku, melodeklamētāju. Bija iespēja izdziedāties un izsmieties līdz prieka asarām. Lai mūžu mūžos dzīvo dziesma!•

Pateicības rakstus saņem Regīna Rizika, Gundega Paņko, Biruta Lasmane, Juris Elbrots, Maiga Elbrots, Elvira Čaika

Inguna Krama un Karīna Bidzāne izpilda dziesmu "Viņa ir mana terapija"

Juris Elbrots un Inese Immure izpilda dziesmu "Latvju zeme vajā stāv"

NEKO PAR MUMS BEZ MUMS! GUNTA ANČA PAR "SUSTENTO"

"Kopsolī" uz sarunu aicināja Guntu Anču – Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas "SUSTENTO" valdes priekšsēdētāju un Eiropas Invaliditātes foruma viceprezidenti. Guntas Ančas vārds nav svešs arī nedzirdīgajiem. Kopīgi paveikti daudzi darbi, kopīgas ir cīņas politikā par cilvēku ar invaliditāti interesēm un cilvēktiesībām. "SUSTENTO" devīze ir "Neko par mums bez mums!", tāpēc Gunta par organizāciju vairāk pastāstīs pati.

Kāds bija sākums LNS un "SUSTENTO" sadarbībai? Nedaudz pastāstiet par jūsu organizāciju.

Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija "SUSTENTO" ir izveidota 2002. gadā. Tieši tajā laikā Latvijā aizvien vairāk un vairāk sapratām, cik svarīgi ir apvienoties dažādām organizācijām, lai sasniegtu savus mērķus. Sākotnēji mūsu apvienības dibināšanā piedalījās tikai dažas organizācijas. Latvijas Nedzirdīgo savienība nedaudz nogaidīja. Tā brīža organizācijas vadītājs Arnolds Pavlins skaidroja, ka nav pārliecināts, vai mūsu "SUSTENTO" vadība nepārņems visu varu un beidzot runās arī nedzirdīgo cilvēku vārdā. Vajadzēja paiet kādam laikam, līdz spējām pārliecināt, ka visi kopā varam panākt vairāk, runājot par cilvēku ar invaliditāti tiesībām. Tā dažu gadu laikā Latvijas Nedzirdīgo savienība kļuva par "SUSTENTO" biedru.

Kādas iespējas LNS pavēra iestāšanās "SUSTENTO"?

Jau pirmajos sadarbības gados radās daudzas iespējas gan tepat Latvijā, gan arī Eiropas savienībā. LNS biedri

vairākus gadus aktīvi izmantoja mūsu tīmekļvietnē piedāvāto iespēju pārdot savus amatnieku un mājažotāju darinājumus. LNS biedriem ir bijusi iespēja piedalīties daudzos un dažādos semināros. Piemēram, aktīva bija līdzdalība semināros "Kā balsot pašvaldības vēlēšanās?". Kopīgi ar citu cilvēku ar invaliditāti organizāciju pārstāvjiem LNS vadība piedalījās Saeimas sēdēs 3. decembrī – Starptautiskajā invalīdu dienā –, kur runājām par cilvēku ar invaliditāti tiesībām dažādās dzīves jomās.

Vai bija vēl kādas interesantas aktivitātes?

Laikā, kad Latvija gatavoja ziņojumu par to, kā tiek realizēta ANO Konvencija par cilvēku ar invaliditāti tiesībām, "SUSTENTO" kopīgi ar LNS gatavoja ēnu ziņojumu. Mūsu organizāciju pārstāvji savus ēnu ziņojumus kopīgi prezentēja Ženēvā, ANO mītnē. Īpašs notikums bija LNS pārstāvju dalība Briselē, Eiropas Parlamentā. Katru piekto gadu tur notiek Eiropas Parlamenta sasaukums cilvēkiem ar invaliditāti, kur vienmēr piedalās arī pārstāvji no Latvijas.

Kā uztvērāt to, ka LNS piešķir "SUSTENTO" LNS Gada balvu?

Jau pašā šī gada sākumā – janvārī – saņēmām LNS gada balvu nominācijā "Gada draudzīgākā organizācija". Tā bija lieliska motivācija, lai mēs šajā gadā sadarbotos vēl vairāk un ciešāk. Īpaši aktīva nedzirdīgo cilvēku iesaiste bija "SUSTENTO" organizētajās apmācībās. "SUSTENTO" projekta "Zini, proti, dari – cilvēku ar invaliditāti tiesību aizsardzība" ietvaros rīkoja piecu dienu apmācību, kurās dalībnieki no visas Latvijas apguva prasmī atpazīt diskrimināciju invaliditātes dēļ, rast risinājumus un sniegt atbalstu cietušajiem. Semināros ar savām zināšanām dalījās cilvēktiesību speciālisti gan no Latvijas, gan no starptautiskām organizācijām visā pasaulē. Šajos attālinātajos semināros piedalījās vairāki nedzirdīgi cilvēki no dažādām Latvijas vietām. Jau pēc semināra veiktajās aptaujās LNS biedrību vadītāji atzina, ka bija ļoti svarīgi labāk saprast sistēmu, kas aizstāv cilvēku ar invaliditāti tiesības. Viņi arī atzina, ka tagad varēs labāk palīdzēt savu organizāciju biedriem. Šī projekta ietvaros pagājušā gada novembrī Rīgā notika "SUSTENTO" organizēts seminārs "Vai atpazīsti diskrimināciju?", kurā piedalījās cilvēki ar dzirdes traucējumiem. Lai arī iepriekš semināri par diskriminācijas jautājumiem projekta "Zini, proti, dari – cilvēku ar invaliditāti tiesību aizsardzība" ietvaros notika piecās pilsētās dažādos Latvijas reģionos, tie nekur netika orientēti cilvēkiem ar kāda viena noteikta veida invaliditāti. Mūsu organizācijas ilggadēja pieredze liecina, ka Latvijā cilvēki ar invaliditāti slikti izprot jēdzienu "diskriminācija". Nedzirdīgiem cilvēkiem pieeja informācijai ļoti bieži ir ierobežota, un tas padara šo sabiedrības daļu īpaši neaizsargātu. Cilvēki, kuri nevar saņemt informāciju par savām tiesībām, nevar tās aizstāvēt un viegli var kļūt par diskriminācijas upuriem. Seminārā ne tikai vispārīgi skaidrojām diskriminācijas jēdzienu, bet arī mācījām to atpazīt ikdienišķās situācijās. Piemēram, ja mājas iedzīvotāju kopsapulcē nedzirdīgs cilvēks nevar saņemt informāciju zīmju valodā, viņš nevar piedalīties sev nozīmīgu jautājumu apspriešanā un lēmumu pieņemšanā līdzvērtīgi pārējiem mājas iemītniekiem.

Teksts: Egija Salaciete

Foto: Edgars Celmiņš

Ar kuriem LNS darbiniekiem vairāk kontaktējaties?

Jau pagājušajā gadā mūsu podkāstā sarunājos ar Latvijas Nedzirdīgo savienības viceprezidentu Ivaru Kalniņu. Kopīgi centāmies atrast atbildes uz jautājumiem – vai dzirdes invaliditāte rada grūtības darba meklējumos un saskarsmē un kāpēc cilvēki ar dzirdes traucējumiem drošāk jūtas savā noslēgtā sabiedrībā. Saruna atklāja, cik daudz atkarīgs no cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem un pārējiem, lai visi kļūtu par vienotu un iekļaujošu sabiedrību.

Savukārt šajā gadā tapa podkāsts ar Guntu Birnīti, kas ir Latvijas Nedzirdīgo savienības dienas centra "Rītausma" vadītāja, zīmju valodas tulce un atbalsta persona nedzirdīgām sievietēm dzemdībās. Saruna bija par bērnības pieredzi, par aktivitātēm dienas centrā, par attieksmi darba meklējumos, par palīdzību sievietēm dzemdībās.

"SUSTENTO" organizēja tikšanos ar politiķiem...

Kad uzņēmām pie sevis Valsts prezidentu Edgaru Rinkēviču, uz sarunu bija pulcējušies divdesmit vienas "SUSTENTO" dalīborganizācijas pārstāvji, LNS šajā sarunā pārstāvēja Edgars Vorslovs. Organizācijām kopīgi izdevās iezīmēt tās aktuālās problēmas, kas šobrīd visvairāk sāp, darbojoties cilvēku ar invaliditāti un pacientu tiesību aizstāvības jomā. Šī bija lieliska iespēja pastāstīt tieši pašam Valsts prezidentam, cik ļoti vajadzīga ir zīmju valoda, lai nodrošinātu informācijas pieejamību nedzirdīgiem cilvēkiem.

Kādas ir jaunākās organizācijas aktivitātes?

Tagad, gada noslēgumā, atzīmējot Starptautisko personu ar invaliditāti dienu, organizējam konferenci par mākslīgo intelektu un tehnoloģijām cilvēkiem ar invaliditāti. Vienu no konferences paneldiskusijām par iekļaujošu izglītību vada LNS viceprezidents Ivars Kalniņš. Šis gads jau drīz beidzas, tomēr mūsu sadarbība noteikti turpināsies, jo ir labi un noderīgi gan apmainīties ar informāciju un savstarpēji bagātināties, gan vienkārši būt kopā, sajūtot līdzās drauga plecu, veidojot iekļaujošāku sabiedrību mūsu valstī. Paldies par sarunu! •

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBAS MUZEJS PĀRCĒLIES UZ JAUNĀM TELPĀM

Ar lielu prieku informējam, ka LNS muzejs ir pārcēlies no kultūras centra "Rītausma" uz LNS administratīvās ēkas 2. stāvu, kur iepriekš atradās konferenču zāle. Esam saņēmuši arī skaistu vēstījumu no Līgas Baueres par LNS muzeja mantojuma vērtībām un nozīmīgumu. Vēlamies ar to dalīties arī ar mūsu lasītājiem.

Atceros, ka reiz LNS uzdāvināju speciāli veidotu izšuvumu rāmīti ar uzrakstu "LNS muzejs", kuru varēja piespraust ārpusē pie durvīm ar novēlējumu:

"Muzejs ir mūsu dzīves atmiņa, Sargāsim un godāsim to, Jo bez atmiņām – nav nākotnes." LNS muzeja krājumā atrodamas liecības no visas Latvijas jeb no tām vietām, kur atradās vai tagad atrodas mūsu biedrības. Mūsu muzejs ietver vēsturiskas vērtības gan par mūsu nedzirdīgo kultūru, gan par dzīvi pirmskara un padomju laikos, gan par mūsdienu jaunākajām aktualitātēm. Muzejs ir sabiedrībai pieejama iestāde, kuras uzdevums ir saglabāt kultūras vērtības un mantojumu un sniegt ieskatu sabiedrībai – kāda ir nedzirdīgo sabiedrība, tās kultūra un ikdienas dzīve. Muzejs uzkrāj un glabā pagātnes liecības, lai sabiedrība gūtu informāciju par mūsu mantojumu, muzejs

nodrošina saikni starp pagātni un šodien un nemītīgi atjauno vēstījumu. Tagad laiks iesākt veidot un sakārtot muzeja krājumu, kā arī jāsakārto no jauna muzeja reģistrs un noteikti tas jāsaglabā. LNS muzejam ir milzīga vērtība, to nepieciešams atbalstīt ar ziedojumiem. Līdz ar to aicinu LNS biedrus būt aktīvākiem, piedaloties ziedojumu vākšanā, lai saglabātu mūsu nedzirdīgo kultūru un tās mantojumu.

LNS muzejs jaunajā vietā ir atvērts jebkuram interesentam. Lai apmeklētu muzeju darba dienā, par laiku jāvienojas ar LNS viceprezidentu Ivaru Kalniņu, bet par muzeja ekspozīciju apskati ar gidu var vienoties ar LNS muzeja darbinieci Līgu Kotovu, rakstot SMS uz telefona numuru 25615851.

LNS valde izsaka pateicību LNS Goda biedrei Līgai Bauerei par ziedojumu 150 eiro apmērā LNS muzeja attīstībai, kā arī saka lielu paldies muzeja brīvprātīgajai darbiniecei Līgai Kotovai par ieguldīto darbu un par muzeja pārvākšanās un ekspozīciju iekārtošanā paveikto. •

PASĀKUMI

Līdz 7. janvārim pieejama pastaigu taka "Ziemas gaismas dārzs. Trejdeviņi" Latvijas Etnogrāfiskajā brīvdabas muzejā, kas ikvienu apmeklētāju aizved brīnumu pasaulē, kur ar gaismu un lāzeru instalāciju palīdzību var sastapties ar latviešu dainām, pasakām, teikām. Sīkāka informācija:

Līdz 7. janvārim Latvijas Mākslas akadēmijā norisinās ikgadējā "Jaunmarka", kurā var apskatīt LMA studentu mākslas darbu izstādi, kā arī iegādāties dažādus mākslas darbus. Sīkāka informācija:

No 5. līdz 7. janvārim VEF Kultūras pilī pasaulslavenā kompānija "WORLDSTARS" skatītājiem piedāvā leģendāro P. Čaikovska klasisko baletu "Riekstkodis" ar Eiropas vadošo teātru baleta solistu piedalīšanos. Sīkāka informācija:

EDGARS CELMIŅŠ - MĀKSLINIEKS SIRDĪ UN DVĒSELĒ

Jau gadu Edgars Celmiņš strādā LNS par operatoru un montētāju – videoziņu un citos projektos. Taču tā nav vienīgā viņa nodarbe – viņš arī zīmē, apglezno mašīnas un piestrādā par kurjeru. Kā to visu paspēj un kāpēc māksla ir viņa sirdslieta, Edgars pastāstīja “Kopsolī”.

Kā tu sāki strādāt LNS?

Sākumā mani uzrunāja Laura Zeltiņa, taču es nepiekritu. Tad Ivars Kalniņš izstāstīja man visu detalizēti – ka darbs nemaz nebūs tik sarežģīts, kā man likās, paskaidroja, kas ir jādara. Es padomāju un tomēr piekritu. Man likās, ka būs pārāk liela slodze, jo man bija pamatdarbs. Taču nolēmu, ka jāpamēģina. Tagad varu teikt, ka man viegli padodas un ļoti patīk tas, ko es daru.

Kā iemācījies montēt un filmēt?

Kad man bija 15 gadi, man ļoti patika zīmēt un filmēt procesu, kā es to daru. Taču montēt vēl nemācēju. Skatījos video “YouTube” un tā mācījos.

Ko visvairāk patīk gleznot?

Agrāk es vairāk aizrāvos ar grafiti – ielu gleznojumiem. Patika gleznot dažādus uzrakstus. Pēc tam – dabu. Savukārt tagad zīmēju dažādus neparastus multfilmu tēlus.

Vai atceries, kāpēc sāki filmēt?

Skatījos uz citiem māksliniekiem, kuri zīmēja un paši filmēja savus darbus, un domāju, ka arī tā gribu – atspoguļot visu to gleznošanas procesu. Piemēram, zīmējot grafiti, vienmēr ņemu līdzīgu kameru un visu filmēju – kā atbraucu, maisu krāsas, gleznoju. Un tad publicēju to “YouTube”.

Ko darīji, pirms uzsāki strādāt LNS?

Strādāju uzņēmumā “Wolt” par kurjeru, gleznoju – tai skaitā pēc pasūtījuma. Arī apgleznoju mašīnas. To visu daru joprojām, apvienojot ar darbu LNS. Ēdienu piegādē gan ņemu mazāk maiņu – vairāk strādāju LNS.

Kā tev sanāk to visu apvienot?

Daudz laika ir! Piemēram, videoziņas filmējam parasti pl. 11.00. Man pietiek laika, lai izgulētos. Pēc videoziņām dodos piegādāt ēdienu vai, ja ir pasūtījums, apgleznoju mašīnas.

Savukārt vakarā, atbraucot mājās, strādāju pie datora.

Kā mainījās tavš redzējums par LNS, uzsākot šeit strādāt?

Pabraukājot pa LNS biedrībām, uzzināju daudz ko jaunu un interesantu par dažādiem cilvēkiem – kā viņi dzīvo reģionos.

LNS ir ļoti svarīga organizācija, jauniešiem vajadzētu vairāk iesaistīties un būt aktīvākiem. Ja nebūtu LNS, mēs nevarētu īsti arī komunicēt zīmju valodā, jo LNS cīnās un aizstāv nedzirdīgo tiesības. Šeit motivē aktīvākos, piedāvā dažādus projektus, darbu un iespējas nedzirdīgajiem.

Edgara veidota animācija

Kur tu mācījies?

Mācījos reklāmas dizainu Rīgas Amatniecības vidusskolā (tagad – Rīgas Mākslas un mediju tehnikums). Iemācījos strādāt ar dažādām programmām datorā – taisīt bukletus, vizītkartes, grafiskos elementus, prezentācijas. Tās ir ļoti vērtīgas prasmes.

Agrāk “YouTube” biji nedaudz aktīvāks nekā tagad. Kāpēc tā?

Sākumā man bija daudz entuziasma – bieži publicēju video, kā es strādāju. Taču vēlāk motivācija zuda. Pēc tam es atkal saņēmos un centos aktīvi publicēt savus darbus. Manuprāt, tas ir normāli, ka dažreiz iedvesma pazūd, bet pēc tam atgriežas. Tagad, kad atkal kļūstu aktīvāks sociālajos tīklos, arī cilvēki biežāk pievērš uzmanību man un manai mākslai, un arī pasūtījumu ir vairāk.

Vai filmē arī dzirdīgajiem?

Ir tāda dzirdīgo operatoru apvienība “Wild Republic”. Tika filmēts reklāmas rullītis par to, kas ir LNS. Viņi filmēja arī LNS Informācijas nodaļā notiekošo – videoziņu filmēšanas procesu. Tajā

dienā es biju videoziņu operators. Viņi paskatījās, kā es strādāju, un piedāvāja man pievienoties. Es uzreiz teicu – jā! Nebija pat nekādu pārdomu. Lai gan apzinājos, ka ar dzirdīgajiem strādāt būs ļoti grūti. Sazināties rakstiski – ar papīra un pildspalvas palīdzību. Sarunājām, ka es tikai filmēju – montēt man nevajag.

Jāatzīst, ka sākumā bija grūti. Taču ar laiku pieradu un kļuva vieglāk. Šobrīd gan man šajā projektā ir neliela pauze – ceru, ka varēšu atsākt vasarā. Un atkal – par šo iespēju paldies LNS! Ja es nestrādātu videoziņās, man nebūtu šādu kontaktu.

Šajā dzirdīgo projektā es daudz ieguvu, daudz iemācījos. Man norādīja uz kļūdām, ko pieļāju. Tās tagad varu izlabot. Jaunās prasmes izmantoju arī videoziņās.

Vai tev ir vēl kādi hobiji?

Filmēšana, gleznošana... Bet sports man nepatīk, esmu slinks! (smejas)

Strādājot LNS videoziņās, kas patīk visvairāk?

Kad filmēju uz vietas LNS, tas ir diezgan vienkārši. Var strādāt lēni un mierīgi. Savukārt pasākumos ir grūtāk, jāstrādā ātrā tempā. Un, ja nepareizi nofilmēju vai palaižu garām kādu fragmentu, nav iespējas pārfilmēt. Bet man patīk gan viens, gan otrs.

Sākumā, kad vēl nestrādāju LNS, jutos normāli. Vienkārši strādāju, laiks gāja uz priekšu... Bet, sākot darboties šeit, sajutos īstajā vietā un patiešām labi! Kurjera darbs ir vienkāršs, tur nevajag īpaši domāt. Savukārt šeit es jūtu, ka attīstos, pilnveidojos, jūtu gandarījumu par savu darbu.

Droši vien ir arī vairāk stresa...

Nē, stresa vispār nav. Gadās, protams, kāda neliela kļūda vai problēma, dažreiz kaut kas jāizdara ļoti ātri, bet tie ir tādi sīkumi. Strādāt par kurjeru man ir garlaicīgi, es negribu tā dzīvot. Man patīk tas, ko daru, un daru to no sirds!•

 @E.CELMINSART

 SOCIĀLĀS INTEGRĀCIJAS
VALSTS AĢENTŪRA

APMĀCĪBAS PAR TUVINIEKU APRŪPI

Sociālās integrācijas valsts aģentūra (SIVA) Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda investīciju projekta "RAITI: Rehabilitācija. Atbalsts. Iekļaušana. Tālākizglītība" ietvaros piedāvā apmācības tuviniekiem, kuri aprūpē un sniedz atbalstu personām ar funkcionēšanas traucējumiem. Šāds tuvinieks var būt radnieks, draugs vai kaimiņš – cilvēks, kas palīdz ikdienas aktivitātēs un aprūpē.

Apmācības veidotas kā tematiski moduļi, kur katrs modulis ir atsevišķa apmācību programmas sastāvdaļa, kas dod iespēju katram tuviniekam izvēlēties un apgūt tikai sev aktuālos tematus. Kopumā ir pieci tematiskie moduļi: "Medicīna un aprūpe", "Saskarsme", "Sadzīve, vide un ergonomika", "Aprūpētāja pašaprūpe" un "Tiesības un pienākumi". Apmācības veidotas tā, lai to saturs būtu aktuāls dažādu personu aprūpei – dzirdes, redzes, kustību, garīga rakstura (tai skaitā psihiska) un citiem funkcionēšanas traucējumiem.

Mācības notiek klātienē SIVA telpās četrus līdz piecus dienu garumā. Tās ir vairākas dienas, kurās ir iespēja iegūt jaunas, noderīgas zināšanas! Lektoru komanda ir SIVA speciālisti – psihologi,

ārsti, sociālie darbinieki, rehabilitētāji, ergoterapeiti, fizioterapeiti un citi. Apmācību laikā tiek nodrošināta izmitināšana dienesta viesnīcā Jūrmalā un ēdināšana. Apmācības, izmitināšana un ēdināšana ir bez maksas (Eiropas Savienības Atveseļošanas fonda investīcija). Līdz šim SIVA ir īstenotas apmācības modulī "Aprūpētāja pašaprūpe". Lūk, dažas no dalībnieku atsauksmēm:

• *Esmu gandarīta par mācību saturu un pasniedzēju atsaucību. Apmācības bija lielisks instruments darbā ar mūsu pašu iekšējām problēmām, jo tikai garīgi līdzsvarots un adekvāts cilvēks var būt labs atbalsts tuviniekiem.*

• *Iespēja iepazīties, sarunāties ar cilvēkiem, kuriem arī ir līdzīgas dzīves situācijas. Iespēja gūt zināšanas no patiesi viediem pasniedzējiem.*

• *Satikt cilvēkus ar līdzīgām problēmām, kuras pārrunāt. Un psihologs palīdzēja tām rast risinājumus.*

Pieteikties dalībai programmā:

Sīkāka informācija:
Ilze.Locmele@siva.gov.lv •

SVEICAM JANVĀRA JUBILĀRUS!

*Gadi neiet, gadi trakā steigā skrien...
Un ne attapties, ne saprast –
Tu jau mūža otrā pusē brien.
Jālūdž atvasarai: lai tā spēku aizdod,
Jālūdž puteņiem, lai gadiem pēdas
jauc,
Jālūdž paša sirdij, tā vislabāk zinās,
Kā lai atpakaļ tos trakos gadus sauc.*

(I. Kalnāre)

RĪGAS BIEDRĪBĀ

- 3.01. DIMITRIJS PAVLOVSKIS
- 3.01. GENADIJS ŠARKELS
- 5.01. MAIRITA ANSONE
- 8.01. ARMANDS MŪRNIKS
- 9.01. INĀRA BĒRZIŅA
- 9.01. LILIJA BRIGITA FELDBERGA
- 10.01. JEVĢĒNIJA KUĻIKOVA
- 26.01. DIĀNA TRUBEČKAJA
- 30.01. ARNIS LUKINS
- 30.01. DIMITRIJS ZEĻENKEVIČS

SMILTENES BIEDRĪBĀ

- 20.01. VILIS PORMEISTERIS

DAUGAVPILS BIEDRĪBĀ

- 18.01. ALEKSANDRS SLEPČENKO
- 19.01. JŪLIJA ALEKSEJEVA
- 22.01. ALEKSANDRS SEMJONOVŠ
- 28.01. RAIMONDS BULĀURIS

VALMIERAS BIEDRĪBĀ

- 10.01. DACE MEŅĢELE

RĒZEKNES BIEDRĪBĀ

- 07.01. NADEŽDA KISLICKA

VENTSPILS BIEDRĪBĀ

- 8.01. GATIS VALENIKS

DĀRGIE LASĪTĀJI!

Noslēdzas viens aizraujošs un pārmaiņu piesātināts gads mūsu izdevumā. Lai gan 2023. gads bija pilns izaicinājumiem, tas arī piepildījās ar neaizmirstamiem brīžiem, kurus piedzīvojām kopā ar jums.

Vēlamies pateikt lielu paldies visiem, kuri piedalījās un dalījās savā pieredzē. Liels paldies visiem interviju dalībniekiem, kuri atvēra durvis uz savu dzīvi un sniedza iedvesmu citiem. Jūsu stāsti bija kā ceļvedis šajā neskaidrajā laikā, un mēs esam pateicīgi par jūsu godīgumu un atklātību.

Paldies Latvijas Nedzirdīgo

savienības vadībai un LNS RB vadītājiem par sadarbību, informējot mūsu lasītājus par aktualitātēm sabiedrībā un nedzirdīgo kopienā. Vēlamies izteikt sirsnīgu pateicību mūsu uzticamajiem lasītājiem. Ar šo pateicību sirdī gribam noslēgt 2023. gadu, lai nākamais būtu pilns pozitīvām pārmaiņām, jauniem izaicinājumiem, kas veicina izaugsmi, un neaizmirstāmām, piedzīvojumu bagātām dienām. Kopā rīkojoties, mēs varam veidot labāku nākotni. Paldies, ka kopā ar mums pavadījāt šo skaisto gadu! Lai nākamais ir vēl brīnišķīgāks!

“Kopsolī” galvenā redaktore Laura Zeltiņa

SVEICAM DANU KALPIŅU JUBILEJĀ!

*Paliec jauna, tikpat skaista paliec!
Tādai sirdij lemts nav novecot,
Kura, dāsni labestību dalot,
Saules mirkli katram dāvāt prot!*

Vissirsnīgākie sveicieni Danai Kalpiņai skaistajā jubilejā! Novēlam daudz radošu ideju, spēku labiem darbiem, lai dzīve ir prieka, laimes, veselības, smaidu, mīlestības un patīkamu pārsteigumu pilna!

LNS valde

LĪDZJŪTĪBAS

*Caur sniegotu rītu
Tu joprojām aizgāji klusi,
Savas baltās un nebaltās dienas
Mūža kamolā satinis.*

(Ā. Elksne)

Mūžības ceļā devies mūsu biedrs
Herberts Kīrkelis
(30.05.1938.–08.12.2023.)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem un draugiem.

Smiltenes RB

*Vēl siltums paliks, paliks vēl aiz
tevis,
Un atmiņas kā maza saule degs.*

(P. Priede)

Mūžībā devies mūsu biedrs
Vitālijs Andžs
(12.05.1968.–05.12.2023.)

Izsakām līdzjūtību tuviniekiem.

Rēzeknes RB

Adrese: Elvīras iela 19 k-2, Rīga, LV-1083
E-pasts: kopsoli@lns.lv
Tālr.: 28475237

Redaktore: **Laura Zeltiņa**
Maketētājs: **Kristaps Legzdīnš**

MĀRA LASMANE

Māra Lasmane ir Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedre kopš 2021. gada. Ilgus gadus devusi ieguldījumu nedzirdīgo sabiedrībai, ieņemot svarīgus amatus LNS sistēmā, kā arī saņēmusi oficiālu atzinību par savu neatsveramo devumu brīvprātīgajā darbā.

Māra Lasmane piedzima nedzirdīga 1966. gada 13. janvārī nedzirdīgiem vecākiem. Arī viņas abas māsas piedzima nedzirdīgas. Bērnībā Māra kopā ar tēvu bieži apmeklēja toreizējās Alūksnes reģionālās biedrības pasākumus. Tēvs bija Balvu grupas priekšsēdētājs. Māra mācījās Rēzeknes nedzirdīgo bērnu internātskolā. Viņa jau no bērnības aktīvi piedalījās pašdarbībā, piemēram, bērnu eglītes vakaros deklamēja dzejoļus zīmju valodā. Izpaudās viņas spēcīgās organizatoriskās spējas. Vēl skolā mācoties, organizēja dažādus pasākumus.

Pēc skolas beigšanas Māra Lasmane atgriezās dzimtajā pusē un izvēlējās strādāt kolhozā par slaucēju. Taču drīz vien tēvs viņu aizsūtīja uz Jelgavu, kur Māra strādāja Jelgavas RAF rūpnīcā un aktīvi darbojās Jelgavas grupā. Tad toreizējais LNS priekšsēdētāja vietnieks Jānis Bariss piedāvāja Mārai darbu Rēzeknes biedrībā par kluba vadītāju. Taču jau pēc trim gadiem viņa pārcēlās uz Jelgavu un sāka strādāt LNS kultūras centrā "Rītausma" par masu kultūras darba metodiķi.

Uz "Rītausmu" nāca arī Rīgas MRU strādājošie biedri, un ar vienu no viņiem Māra apprecējās. Pēc otrā bērna piedzimšanas Māra strādāja bērnudārzā un paralēli mācījās Daugavpils Universitātē.

1993. gadā Māru Lasmani ievēlēja par Rīgas RB Jelgavas grupas priekšsēdētāju. Toreiz jelgavniekiem nebija, kur pulcēties, un Māra viņus uzņēma savās mājās. 1995. gadā Māru ievēlēja Rīgas RB valdē. Tajā pašā gadā viņa pārcēlās uz Rīgu. Tajā laikā Rīgas RB priekšsēdētāja bija Maruta Piterniece. Vēlāk par priekšsēdētāju kļuva Edgars Vorslovs, bet Māra kļuva par viņa vietnieci. No 1997. līdz 2009. gadam viņa darbojās arī Rīgas RB Latgales grupas birojā, bet vēlāk kļuva par šīs grupas priekšsēdētāju. Lielu uzmanību Māra Lasmane vienmēr pievērsa jauniešiem, centās viņus padarīt aktīvākus, iesaistīt LNS pasākumos.

Par Rīgas RB priekšsēdētāju Māru ievēlēja 2009. gadā. Tad sākās LNS megaprojekts "Klusuma pasaule". Māra piekrita tajā strādāt un organizēt pasākumus gan Jelgavas, gan Tukuma grupās. Ilgus gadus Māra bija Rīgas RB priekšsēdētāja un cīnījās, lai Jelgavas un Tukuma grupas iegūtu sev telpas, kur pulcēties un rīkot pasākumus. Viņa savu panāca. Viņa rūpējās par saviem biedriem arī citos veidos, piemēram, gāja lūgt darba devējiem, lai pieņem kādu biedru darbā, un bieži tas arī izdevās.

Sākumā kā priekšsēdētājai Mārai Lasmanei klājās grūti, jo biedri bija pieraduši, ka visu organizē un izdara priekšsēdētājs un valde. Taču Māra to mainīja, organizējot apmācību seminārus grupu birojiem, kuros paši grupas aktīvisti iemācījās rīkot pasākumus un kļuva aktīvāki.

Māras uzskats ir, ka LNS ir ļoti spēcīga organizācija starptautiskā mērogā. Viens no stabilitātes pamatiem, viņasprāt, ir LNS biedru vienotība – gan realizējot projektus, gan organizējot amatiermākslas festivālus un citus lielus pasākumus, gan izdomājot un realizējot jaunas aktivitātes.

Māra darbojās arī LNS valdē un domē. Viņa ir apguvusi vairākas darbības jomas – sociālo, izglītības un kultūras.

Mārai Lasmanei tika piešķirta balva nominācijā "LNS Gada brīvprātīgais 2020".

Lūk, ko viņa pati pastāstīja par savu darbu ar nedzirdīgajiem biedriem:

Visu mūžu strādāju kā brīvprātīgā. Ja cilvēkam kaut kas ir vajadzīgs, ja viņš man kaut ko palūdz, tad es visu cenšos paveikt ātri un atbildīgi. Neatkarīgi no tā, vai viņš ir LNS biedrs, vai nav, es vienmēr cenšos palīdzēt. Strādāju pirmsskolas izglītības iestādē "Dzintariņš" par pedagogu un esmu Latgales grupas priekšsēdētāja.

Sākoties pandēmijai, nedzirdīgiem cilvēkiem bija ļoti grūti, jo viņi nezināja, kur iegūt informāciju par Covid-19 jaunumiem. Daži sazinājās ar mani "Skype" vai "Facebook" – es nekad neatsaku – vai tas būtu vakars, brīvdienas vai svētku dienas, vienmēr esmu atvērta sarunai. Ja rodas kāds pārpratumus vai neskaidrības, tad vienmēr cenšos nomierināt cilvēkus, visu viņiem izskaidrot.

Gan LNS, gan Rīgas biedrībā, gan visur citur man patīk, ka viss ir kārtībā. Mans lielākais gandarījums ir apmierināti cilvēki. Jau no bērnības man ir svarīgi, lai viss ir paveikts, lai viss ir kārtībā.

Informāciju sagatavoja Zigmārs Ungurs.

GUNTIS DĀVIDS

Guntim Dāvidam LNS Goda biedra tituls piešķirts 2013.gadā, viņš ieguvis arī Kuldīgas RB Goda biedra statusu. Guntis Dāvids bija patriots, sabiedriski aktīvs un strādīgs cilvēks ar dziļām saknēm nedzirdīgo kopienas dzīvē.

Guntis Dāvids dzimis 1954. gada 10. martā Sibīrijā. Viņa tēvs Arvids (1924–1994) un māte Velta (1929–1989) 1949. gada 25. martā tika izsūtīti no Ventspils apriņķa Ventas pagasta Plātenes uz nometinājuma vietu Omskas apgabalā, Molotovas rajonā. Tur piedzima arī Gunta vecākais brālis.

Pēc ģimenes atgriešanās no izsūtījuma uz Latviju Guntis mācījās Valmieras vārdzirdīgo bērnu internātskolā (šobrīd Valmieras Gaujas krasta vidusskola – attīstības centrs), kuru pabeidza 1973. gadā. Mācījās arī Rīgas Raiņa vidusskolā, kur 1976. gadā ieguva vidējo izglītību. Pēc tam uzsāka darba gaitas Ventspils ventilatoru rūpnīcā kā virpotājs.

Bijis LNS biedrs no 1970. gada 4. aprīļa (Ventspils RB). Guntis bija aktīvs kluba darbā, aizrautīgi piedalījās deju pulciņā. Nodarbojās arī ar fotografēšanu. Pirmo reizi 1986. gadā Ventspils nodaļas pasākumos uzstājās ar melodeklamāciju. Tika ievēlēts par Ventspils RB priekšsēdētāju (1977–1983). Tolaik būdams jauns gados, viņam nebija viegli vadīt biedrību un klubu, taču bija liela vēlēšanās

strādāt, un pamazām uzkrājās arvien lielāka pieredze. Par ieguldījumu sabiedriskajā dzīvē Guntis tika apbalvots ar Latvijas Nedzirdīgo biedrības Goda rakstu. Pēc Latvijas neatkarības atgūšanas tika ievēlēts LNS domē.

2007. gada 28. septembrī Guntis pārcēlās uz Kuldīgas RB. Vēlāk ārkārtas vēlēšanās viņu ievēlēja par Kuldīgas RB priekšsēdētāju (2015–2017). Piedalījies konkursā "Labākais sēņotājs", kā arī prāta spēļu konkursos un daudzos citos līdzīgos pasākumos.

No Ventspils RB un Kuldīgas RB biedru atmiņām secināms, ka Guntis bijis aktīvs sabiedriskajā dzīvē un sportā. Deju ceļi viņu un citus ventspīlniekus veduši uz Lietuvu, Igauniju, Kaļiņingradu, Moldāviju. Bijis viens no aktīvākajiem dalībniekiem LNB auto daudzciņas sacensībās "Rīgas gailis – 90". Paticis piedalīties tūristu salidojumā un orientēšanās sacensībās.

G. Dāvids bija gaišs cilvēks ar asu prātu, izpalīdzīgs un pieklājīgs. Precējies ar sievu Tatjanu, izaudzinātas divas meitas – Lindu un Anitu –, ir trīs mazbērni.

Devies mūžībā 2022. gada 14. jūlijā. Apglabāts Ventspils Meža kapos.

ATMIŅAS PAR GUNTI

Žanete Škapare: Es Gunti iepazīnu, strādājot biedrībā un vadot dažādus pasākumus, kuros piedalījās arī Guntis. Galvenokārt, deju mēģinājumos, kad gatavojāties mākslinieciskās pašdarbības festivāliem. Guntis manās atmiņās vienmēr paliks kā dzīvespriecīgs cilvēks, viņam patika humors. Ar manu tēti Juri Ozoliņu daudz runāja par politiku, vēsturi. Guntis bija īstens latvietis, Latvijas patriots.

LINDAS UN ANITAS ATMIŅAS PAR TĒVU

Varbūt varat pastāstīt vairāk par Gunta personību – vai viņš bija nopietns darba lietās, vai arī cilvēks, kas prata par problēmām nesatraukties un pasmieties?

Guntis pret darbu attiecās ar lielu atbildību un vienmēr gribēja visu padarīt kvalitatīvi. Ne velti ir teiciens – ja nedari kvalitatīvi, tad nedari vispār. Šis attiecas uz Gunti par visiem simts procentiem. Viņš bija ļoti strādīgs un nekad nesūdzējās par darba daudzumu vai grūtumu. Jo īpaši, ja runā par laiku, kad paralēli ikdienas darbam Ventspils ventilatoru rūpnīcā, kur strādāja par virpotāju, brīvajos brīžos piestrādāja uz traktora. Ģimene atceras, ka Guntis varēja izbraukt no mājām agri, agri no rīta un atgriezties vēlu vakarā – kad darbs bija pabeigts līdz galam. Negribēja pievilt cilvēkus. Ja tajā dienā bija jānopļauj kādam, tad tas tika izdarīts lai tur vai kas. Nekad nenolaida rokas. Ja traktors bija jāremontē, tad arī to varēja darīt līdz vēlai naktij, lai jau nākamajā rītā dotos pie cilvēkiem, kuriem bija apsolijs kaut ko izdarīt. Tāds darba rūķis bija attiecībā pret visu, kam pieķērās.

GUNTIS DĀVIDS

Ar kuru cilvēku viņš visvairāk sadarbojās, kad strādāja biedrībā?

Kuldīgas nedzirdīgo biedrībā visbiežāk sadarbojās ar Juri Ozoliņu, vienmēr konsultējās un apspriedās par svarīgajām lietām un jautājumiem, jo arī viņš bija zinošs, atsaucīgs un labsirdīgs kolēģis. Bet vispār ar visiem bija labas attiecības, vienmēr visiem biedrībā palīdzēja, paskaidroja vai ieteica, kā rīkoties labāk, vienmēr bija zinošs visās jomās un lietās. Un to visu vienmēr mācēja apvienot ar labu humora izjūtu, mācēja sasmīdināt ikvienu!

Kādas bija viņa galvenās vērtības dzīvē?

Vienmēr bija godīgs un taisnīgs, varēja pateikt to, ko domāja, un to pamatot. Daudzi to ļoti augstu vērtēja viņā. Cilvēki vienmēr varēja paļauties un uzticēties Guntim – ka viņš kā allaž izdarīs visu, kas ir viņa spēkos. Viņš arī darīja visu, lai parūpētos par savu ģimeni. Ģimene bija zelta vērtē, visi svētki tika svinēti ģimenes lokā ar sirsniņu, jautrību un lielām rūpēm. Ļoti mīlēja ģimeni, savu zemi, bija patriotisks gan darbos, gan vārdos.

Vai viņam bija kādi hobiji ārpus darba?

Brīvajā laikā nodarbojās ar zemes apstrādi ar savu traktoru. Patika remontēt tehniku – jebkādu. Daudzi brauca pie viņa pēc palīdzības remontos, jo Guntis bija ļoti zinošs tehniskās lietās. Arī bērni varēja pieskriet pie tēta un palūgt kaut ko salabot, piemēram, gaismaņu virteni, divriteni vai jebkuru citu sadzīvīsku priekšmetu, jo "ko nevar salabot tētis, to nevar salabot neviens!". Vēl patika skatīties latviešu filmas un detektīvseriālus, bet to varēja atļauties reti, jo rokas vienmēr bija darba pilnas. Jaunībā patika braukt ar mašīnu, pat piedalīties autosacīkstēs. Bija ļoti aktīvs cilvēks. Kuldīgas biedrībā piedalījās arī deju kolektīvā, jo ļoti patika tautiskās dejas jau no skolas laikiem Valmierā. Tagad arī mazdēls Aleksejs iet viņa pēdās, ļoti aizrautīgi piedalās tautas dejās savā skolas dejotāju grupā. Vēl ģimene atminas, ka Guntim patika arī fotografēšana un bilžu attīstīšana, jo bija viss tam nepieciešamais. Gunti vienmēr saistīja jūra, tāpēc patika arī ar laivu doties jūrā un zvejot. Bieži ņēma līdzi arī savus bērnus, tāpēc laikam meitām jūra arī ir ļoti tuva – īpašas un skaistas atmiņas.

Vai atceraties, kā viņš sāka strādāt biedrībā?

Ventspils nedzirdīgo biedrībā tajā laikā strādāja Alberts Kokins, viņš piedāvāja Guntim nākt par priekšsēdētāju – tā arī viss aizsākās.

Vai viņam patika māksla, vai vairāk sports?

Te Guntis teiktu: "Kāda starpība? Arī sports ir māksla!" Ģimene iesmejas, atceroties un domājot par Gunti. Bet vairāk jau laikam sports. Jaunības dienās aktīvi piedalījās dažādos sporta veidos – auto sacīkstēs, novusa un sporta sacensībās, deju kolektīvā. Vienmēr bija par aktīvu darbošanos. Vienmēr piekrita braukt un apskatīt jaunas vietas!

Informāciju sagatavoja Līga Kotova.